

تیروئید یک غده شبیه بال پروانه است که جلوی گردن قرار گرفته است. این غده هورمون تیروکسین (T4) و تری یدو تیرونین (T3) تولید و به داخل خون ترشح می‌کند. این هورمون ها سرعت کار و ولید انرژی را در بدن عهده دار هستند. تیروئید افراد سالم به میزان کافی هورمون می‌سازد و در اعمال مهم بدن اثر می‌گذارد. این هورمونها سوخت و ساز بدن را از جمله آنکه چه مقدار کالری صرف کنیم، چه مقدار احساس گرما کنیم و وزن ما را تنظیم می‌کنند، در بعضی اعضا نیز اثرات اختصاصی دارد مانند قلب که در اثر این هورمونها تندتر می‌زند. پر کاری تیروئید حالتی است که اعث می‌شود مقدار زیادی هورمون به بافتهای بدن برسد. علل متفاوتی برای پر کاری تیروئید وجود دارد اما علائم و نشانه های آن مشابه است. به علت افزایش سوخت و ساز بدن بیماران احساس گرمای بیشتری می‌کنند و اغلب با وجود مصرف غذای زیاد کاهش وزن دارند. بعضی از بیماران دچار افزایش وزن می‌شوند که علت آن افزایش بیش از حد اشتها است. بیماران احساس خستگی می‌کنند. دچار اختلال خواب میشوند. لرزش دستها، نامنظم شدن و تند شدن ضربان قلب نیز ایجاد می‌شود. بیماران ممکن است زود رنج و به آسانی آشفته شوند. وقتی پر کاری تیروئید خیلی شدید باشد، بیماران از نفس کوتاه، درد سینه و ضعف عضلات زجر می‌کشند. بعضی علائم بسیار نادر هستند مثل استفراغ، خارش، نارسایی قلب، سکنه مغزی و یا حتی بیماری روانی.

علل پر کاری تیروئید چیست؟

1. نسج تیروئید ممکن است فعالیت بیش از حد داشته باشد و تولید هورمون زیاد شود که به این شکل بیمار گریوز یا گواتر سمی منتشر گویند.
2. یک یا چند توده در تیروئید افزایش فعالیت پیدا می‌کنند. اگر توده یک عدد باشد گره سمی خودکار نامیده می‌شود. چندین توده گواتر سمی چند گره‌ای نامیده می‌شود.
3. غده تیروئید ممکن است دچار التهاب شود که تیروئیدیت نامیده می‌شود و باعث آزاد شدن هورمون تیروئید ذخیره در تیروئید و پر کاری تیروئید شود که برای چند هفته تا چند ماه طول می‌کشد.
4. مصرف بیش از حد هورمون تیروئید موجب علائم پر کاری تیروئید می‌شود.
5. بعضی داروها مانند آمبودارون و محلول لوگول حاوی مقدار زیاد ید هستند که تیروئید جهت تولید هورمون از آن استفاده می‌کند. مصرف این دارو ها در بعضی از افراد با ایجاد پر کاری همراه است.

علائم و نشانه های پر کاری تیروئید چیست؟

1. افزایش تعداد ضربان قلب
2. افزایش خفیف فشار خون
3. تحریک پذیر بودن
4. افزایش تعریق
5. ضعف عضلات به خصوص در ناحیه شانه، لگن و ران ها
6. لرزش دستها
7. کاهش وزن علی رغم اشتهای خوب

۸. ریزش مو
۹. جدا شدن ناخن از بستر
10. تورم نوک انگشتان
11. کشیده شدن پلک بالا به سمت پایین
12. تغییر در ضخامت پوست
13. افزایش حرکات دستگاه گوارش
14. گواتر یا بزرگی تیروئید
15. کاهش تعداد دفعات قاعدگی یا کاهش حجم خونریزی
16. ضخیم شدن پوست در جلوی استخوان ساق پا
17. برجسته شدن چشم ها

بیشتر این علائم با درمان پرکاری تیروئید طبیعی می‌شوند و سایر نشانه‌ها به درمان جداگانه نیاز دارند.

گزوفتالمی چیست؟

پرکاری تیروئید می‌تواند باعث کشیده شدن پلک فوقانی به طرف بالا و نگاه خیره گردد و نیز باعث بیرون زدگی یک یا هر دو چشم از حلقه شود. این حال به عنوان اگزوفتالمی شناخته می‌شود و می‌تواند بب کاهش کنترل عضلات، دو بینی و به ندرت کاهش دید شود. بیشتر موارد احتیاج به درمان ندارند. اما بعضی بیماران ممکن است نیاز به مراجعه به چشم پزشک و درمان اختصاصی داشته باشند. درمان های اختصاصی شامل تجویز کورتون، یا جراحی می‌باشند.

زمایشهای تشخیصی برای پرکاری تیروئید

1. تاریخچه بیماری و معاینه بالینی برهمه مقدم است
2. اندازه گیری هورمون تیروئید، تیروتروپین و آنتی بادی‌های تحریک کننده تیروئید موجود در خون برای تایید تشخیص بکار می رود.
3. ارزیابی ساختمان و عملکرد غده تیروئید با استفاده از تجویز مقدار کم ید رادیواکتیو،
4. اندازه گیری تیروتروپین یا هورمون تحریک کننده تیروئید (TSH) که از هیپوفیز ترشح می‌شود و کنترل کننده کار تیروئید است. در پرکاری تیروئید مقدار این هورمون در خون کم می‌شود.

پرکاری تیروئید چگونه درمان می‌شود؟

هدف از درمان طبیعی کردن سطح هورمون های تیروئید است. در بیمارانی که علت پرکاری تیروئید مصرف زیاد هورمون باشد باید دوز دارو تنظیم شود. در کسانی که علت بیماری التهاب تیروئید باشد چون بیماری خود محدود شونده است نیاز به درمان اضافه ندارد. در مواردی که علت پرکاری تیروئید بیماری گریوز یا گواتر مولتی ندولر یا گواتر گره ای منفرد سمی باشد درمان شامل یکی از موارد زیر می باشد:

1. داروهای ضد تیروئید خوراکی که شامل متی مازول که برای بیماران با بیماری گریوز به مدت طولانی و برای علل دیگر پرکاری تیروئید به مدت کوتاه مورد استفاده قرار می گیرد . با مقدار مناسب او. کنترل پرکاری تیروئید در عرض چند هفته میسر است. این داروها عوارض جانبی نیز دارند از جمله بثورات پوستی، خارش، تب و بندرت التهاب کبد یا کاهش گلبول‌های سفید خون. بیماران باید جهت شناخت این عوارض آموزش داده شوند و اگر دچار زردی پوست و کبیر یا خارش شدید، تب بالا یا گلو درد شدید شدند، باید داروها را قطع نموده به پزشک خود مراجعه کنند. قطع داروی ضد تیروئید احتمال برگشت پرکاری تیروئید وجود دارد.
2. ید رادیو اکتیو باعث از کار افتادن گواتر یا کوچک شدن گره های سمی که تولید کننده هورمون تیروئید می باشند، می گردد. این درمان بدون خطر است و در بالغین با پرکاری تیروئید بطور گسترده ستفاده می شود. اشعه تولید شده توسط این مقدار ید باعث تخریب سلولهای تیروئید می شود، ولی به علت آنکه غلظت آن در تیروئید بیش از نقاط دیگر است، اشعه تولید شده توسط این مقدار ید باعث خرابی سلولهای تیروئید می‌شود، ولی به علت آنکه غلظت آن در تیروئید بیش از نقاط دیگر است اشعه به سایر نقاط بدن آسیب نمی‌رساند. ید رادیو اکتیو بطور خوراکی به بیمار سر پایی تجویز می‌شود. با اینکه مقدار زیادی از فعالیت ماده رادیو اکتیو ظرف مدت چند روز از بدن خارج می شود، اثرات آن روی غده تیروئید ممکن است ظرف یک تا سه ماه طول بکشد. عارضه جانبی این درمان کم کاری پروئید است. مدارکی وجود ندارد که این درمان باعث ایجاد سرطان در تیروئید یا دیگر قسمتهای بدن شود. در زنان ایجاد نازائی نمی‌کند. امروزه در بسیاری از مراکز دنیا تجویز ید رادیو اکتیو برای درمان پرکاری تیروئید در نوجوانان نیز استفاده می شود.
3. جراحی تیروئید یک درمان دائمی دیگر بر ای پرکاری تیروئید است.

منبع : www.yjc.ir

بهت هرگونه مشاوره و یا درمان بیماریهای تیروئید و سایر بیماریها می توانید با دکتر داود نریمان زاده متخصص جراحی عمومی و زیبایی تماس حاصل نمایید .یا آرزوی سلامتی همیشگی برای شما